

**Pomysł Na Miasto (PnM) UrbanLab Gdynia
w obszarze rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększania potencjału
społeczności lokalnych do rozwiązywania problemów**

1. TYTUŁ (ok. 100 znaków)

Nazwij swój pomysł – jednym zdaniem spróbuj opowiedzieć o nim.

Pamiętaj, że proponowana mikroinnowacja miejska powinna dotyczyć obszaru rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększania potencjału społeczności lokalnych do rozwiązywania problemów. Uwaga: Nazwa nie powinna zawierać nazw własnych.

Platforma matchmakingowa ułatwiająca współpracę naukowców profesjonalnych z naukowcami obywatelskimi

2. ESENCJA (ok. 100 słów)

a) O co chodzi w Twoim pomysle – co chcesz zrobić, dlaczego, jaki będzie efekt?

Opisz w maksymalnie 3 zdaniach swój pomysł, tak., aby był zrozumiały dla innych.

Uwaga! Ten opis będzie pojawiał się zawsze tam i wtedy, gdy będzie mowa o Twoim pomysle.

Ułatwienie współpracy w duchu nauki obywatelskiej rozumianej jako współpraca pomiędzy naukowcami profesjonalnymi (afiliowanymi przy danym uniwersytecie czy instytucji badawczej) a naukowcami obywatelskimi w celu zaangażowania społeczności gdyńskiej w procesy tworzenia wiedzy naukowej, zachęcenia jej do dzielenia się swoimi zasobami (wiedza, doświadczenie, umiejętności, czas, entuzjazm) oraz przełamania stereotypu hermetycznie zamkniętej nauki. Spodziewane rezultaty: satysfakcja z wnoszenia wkładu w formie naukowych dowodów np. dotyczących problemów lokalnych, a poprzez to stwarzanie możliwości oddziaływania na politykę; realizacja projektów wymagających szerokiego zakresu danych; włączenie lokalnej, tradycyjnej i pozaakademickiej wiedzy w proces rozwiązywania lokalnych problemów społecznych; budowanie społeczeństwa obywatelskiego; zwiększone poczucie sprawczości i odpowiedzialności za losy miasta i jego mieszkańców; rozwiązywanie wspólnych wyzwań; różne grupy tworzone wokół danego zagadnienia naukowego; budowanie zaufania i większa przejrzystość działań naukowców, urzędników i zaangażowanej społeczności miejskiej. Ponadto, udział naukowców obywatelskich w procesach naukowych powinien zwiększać zaufanie do inwestycji realizowanych w mieście, szczególnie tych dotyczących zarządzania przestrzenią i wykorzystaniem zasobów naturalnych, gdyż wnoszą oni swój wkład w tworzenie wiedzy naukowej, na której powinna opierać się polityka prowadzona przez miasto.

3. ZASIĘG (ok. 100 słów)

a) Jakiego obszaru i/lub poziomu dotyczy pomysł?

Obszar: (np.) ogólnomiejski, dzielnica (nazwa), osiedle (nazwa / lokalizacja).

Poziom: (np.) lokalna społeczność, klub sąsiedzki, wspólnota mieszkaniowa (obszar/zasięg funkcjonowania).

Zasięg pomysłu jest ogólnomiejski, integrujący (brak ograniczeń dotyczących wieku, poziomu wykształcenia, pochodzenia, niepełnosprawności). Jego partycypacyjny, deliberacyjny charakter przejawia się poprzez wpływ na proces badawczy i współuczestniczenie chętnych naukowców profesjonalnych i obywatelskich w projekcie na każdym etapie realizacji tego projektu (pomysły, informacje zwrotne, tworzenie sieci kontaktów, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk, promowanie tego rodzaju zaangażowania w partycypację społeczną), co umożliwi stworzenie zaangażowanej społeczności naukowej w mieście. W związku z tym, że naukowcy profesjonalni są afiliowani przy różnych uczelniach w całym Trójmieście, projekt ten nie powinien ograniczać się tylko do uczelni gdyńskich. Warto pamiętać, że naukowcy obywatelscy z Gdyni mogą uczestniczyć w projektach naukowych realizowanych przez uczelnie trójmiejskie, dostarczając danych przykładowo związanych z ich miastem, ich dzielnicą, społeczno-ekologicznym otoczeniem, jak również ze swoją wiedzą ogólną. Chodzi o to, aby mieszkańcy Gdyni wypracowali proaktywne podejście do uczestniczenia w procesach naukowych w zależności od potrzeb badawczych.

4. KONTEKST (ok. 200 słów)

- a) Jak wygląda sytuacja, dla której proponujesz rozwiązanie?
- b) Czy opisana przez Ciebie sytuacja ma charakter stały, czy czasowy/powtarzalny?
- c) Czy zauważyłaś/-eś potrzebę, która wymaga reakcji? Jaką?

Wyzwanie: powszechne przekonanie o nadrzędności wiedzy eksperckiej (specjalistycznej) wobec wiedzy praktycznej, tradycyjnej (pozaakademickiej); kwestionowanie przez mieszkańców swojej wiedzy i doświadczenia nabytych poza kontekstem akademickim.

Konsekwencje: brak tradycji (lub niski poziom) współpracy pomiędzy naukowcami zawodowymi a mieszkańcami (interesariuszami, społecznościami lokalnymi); niski poziom wzajemnego zaufania.

Charakter: stały

Potrzeba: zaangażowanie proaktywnych mieszkańców, otwartych naukowców; wykorzystanie istniejących synergii i ekonomii skali; efektywne wykorzystanie zasobów, takich jak: wiedza, umiejętności, doświadczenie, sprzęt, w zarządzaniu środowiskiem; kwestiami związanymi ze zdrowiem publicznym i dobrotanem mieszkańców; rozwoju technologii (gromadzenie, analizowanie i interpretowanie danych, przekazywanie informacji, monitorowanie postępów).

5. **INSPIRACJA** (ok. 100 słów)

- a) Czy problem/potrzeba dotyczy bezpośrednio Ciebie i/lub Twojej społeczności?
- b) Czy problem/potrzeba jest dobrze widoczna w całym mieście? Chcesz pomóc?
- c) Skąd pomysł na rozwiązanie?

- a) Wyzwanie to dotyczy zarówno mnie, jak i całego miasta.
- b) Proponowany projekt ma na celu stworzenie platformy współpracy, a także wsparcie i koordynację być może już istniejących form współpracy w ramach nauki obywatelskiej (możliwość dzielenia się pozyskanymi doświadczeniami zarówno online, jak i na spotkaniach w UrbanLabie). Moja pomoc polega na próbie umożliwienia temu ogromnemu potencjałowi (ludzi, ich wiedza, umiejętności, sprzęt i in. zasoby; dostępność technologii komunikacyjno-informatycznych) nawiązania współpracy poprzez zapewnienie mu odpowiedniej przestrzeni realnej i wirtualnej.
- c) Inspiracją są prowadzone przeze mnie badania naukowe w ramach mojej pracy doktorskiej oraz znajomość studiów przypadku.

6. **INNOWACJA** (ok. 100 słów):

- a) Na ile Twój pomysł jest unikalny i innowacyjny?
- b) Czy był już gdzieś wcześniej wykorzystany? Jeśli tak – gdzie i/lub przez kogo? (np. miasta, społeczności, instytucje, organizacje, etc.)
- c) Skąd można czerpać doświadczenie we wdrażaniu podobnych rozwiązań?

a) Sama idea nie jest obca, być może w pewnym stopniu funkcjonuje w świadomości społecznej, ale zgodnie z moją wiedzą brakuje platformy zarówno wirtualnej, jak i w przestrzeni miejskiej, do wspierania tego typu współpracy.

b) Przykłady polskie i zagraniczne, np. uniwersytety amerykańskie pozyskujące informacje o stanie zdrowia cukrzyków lub zmieniającej się grubości pokrywy śnieżnej; włoski projekt tworzenia map występowania meduz; polski projekt polegający na obserwacji przez uczestników nieba w swojej okolicy i przesłaniu informacji o stopniu widoczności gwiazd (rezultat: sporządzenie mapy obszarów, gdzie światła miast i zapylenie nie zakłócają obserwacji astronomicznych).

c) Inspiracja: projekty polskie i zagraniczne studia przypadku (np. informacje dostępne na stronach scistarter.com, a także wystawa „Nie tylko laboratorium. Nauka dla każdego” (Centrum Experiment w Gdyni), która wprowadziła koncepcję nauki obywatelskiej do przestrzeni publicznej.

7. **DZIAŁANIE** (ok. 300 słów)

- a) Na czym konkretnie polega pomysł?
- b) Co i/lub jakie działania i w jakiej kolejności (krok po kroku) obejmuje?

a) Zgromadzenie naukowców profesjonalnych i obywatelskich wokół idei nauki obywatelskiej poprzez umożliwienie im wzajemnego kontaktu, wsparcia organizacyjno-networkingowego

b) Działania:

1. Uzyskanie zgody Laboratorium Innowacji Społecznych i UrbanLabu na przyjęcie przez nich roli instytucji wspierającej ten pomysł

2. Kampania informacyjna (plakaty na mieście, na uczelniach, komunikacji miejskiej oraz na stronach internetowych: gdynia.pl; lis.gdynia.pl); wykorzystanie mediów społecznościowych
3. Maile z informacjami o możliwości nawiązania współpracy w ramach
4. Spotkanie networkingowe (nawiązywanie kontaktów, dzielenie się doświadczeniami, poszukiwanie partnerów naukowych; wyjaśnienie wątpliwości; określenie stopnia zainteresowania pomysłem wśród naukowców profesjonalnych i obywatelskich)
5. LIS / UrbanLab jako instytucja wspierająca: Informacja o programie na stronie lis.gdynia.pl oraz link do strony poświęconej nauce obywatelskiej w Gdyni
6. Stworzenie serwisu internetowego z bazą danych o projektach (kategorie: zagadnienie (przedmiot badań), aktywność, słowo-klucz; miejsce współpracy: np. 'tylko online' albo 'w okolicy' etc.).
7. Spotkania networkingowe-podsumowujące organizowane okresowo w celu podtrzymania zainteresowania pomysłem, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, zgłoszenia wątpliwości oraz rozwiązań, które mogłyby go ulepszyć.

8. INTERESARIUSZE (ok. 100 słów).

- a) Do jakiej konkretnie grupy docelowej – odbiorców i uczestników – skierowany jest pomysł? (np. młodzież w wieku od ... do ..., seniorzy, matki z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami)
- b) Komu pomoże rozwiązanie i ile osób może na nim skorzystać?
- c) Komu może przeszkadzać?
- d) Czy jest sposób, aby wszystkie strony były zadowolone?

Adresaci pomysłu: naukowcy profesjonalni oraz naukowcy obywatelscy (entuzjaści i pasjonaci różnych dziedzin; specjaliści w danej branży mający doświadczenie czy też publikacje na swoim koncie; osoby dysponujące wiedzą na różne tematy związane z miastem, środowiskiem, społecznościami miejskimi, a także osoby chętne do zaangażowania się w pomoc naukowcom profesjonalnym przy zbieraniu i/lub analizowaniu danych).

Korzyści: dla naukowców profesjonalnych (pomoc w zbieraniu i analizowaniu danych; wykorzystanie wyjątkowych umiejętności naukowców obywatelskich, np. nurkowanie głębinowe, jaskiniowe; poznanie innych perspektyw przy wspólnym formułowaniu pytań badawczych i wybieraniu metod badawczych); dla naukowców obywatelskich (współuczestniczenie w tworzeniu wiedzy na tematy bliskie sercu danej osobie;); dla całej społeczności miejskiej (nauka wychodzi poza mury akademii po spełnieniu określonych warunków (patrz punkt d); przeciwdziałanie wykluczeniu naukowemu i marginalizacji wiedzy pozaakademickiej; pośredni wpływ przy rozwiązywaniu lokalnych problemów na procesy naukowe, a tym samym polityczne i społeczne).

Przeszkody: niechętni, tradycyjnie myślący o nauce naukowcy czy władze uniwersyteckie; brak czasu, chęci; bariery mentalno-instytucjonalne na uczelniach; brak zaufania do nauki, naukowców; wątpliwości dotyczące współpracy, wpływu biznesu na projekt naukowy oraz sposobu wykorzystywania zebranych danych; poczucie bycia wykorzystywanym i niewynagradzanym za swój wkład w projekt naukowy; brak informacji dotyczącej reprezentowanych interesów (ukryte motywy i agenda).

Zadowolenie wszystkich stron pomysłu zagwarantowane przez: krytyczne myślenie i zadawanie pytań; jasne, transparentne zasady współpracy od zgłoszenia projektu do tego typu współpracy aż po opublikowanie wyników i jego ewentualne wdrożenie; ochrona danych osobowych i naukowych oraz zasady ich udostępniania (ogólnodostępność vs. poufność); transparentność procedur (kwestie prawne i etyczne); informacje o oddziaływaniu projektu na środowisko (a raczej całe otoczenie społeczno-ekologiczne).

9. BUDŻETOWANIE

Budżetowanie wypełnia się w oparciu o własne doświadczenie i rozeznanie pomysłodawcy. Szacunkowy budżet to **30 000 zł brutto**.

- a) Jak najefektywniej zabudżetować realizację pomysłu?
- b) Na jakie konkretne działania (w kolejności zakładanej realizacji) potrzebne są środki?
- c) Czy i jakie działania mogą być zrealizowane w ramach wolontariatu i/lub innej formy zaangażowania społecznego?
- d) Kto i jak może dodatkowo wesprzeć finansowo realizację pomysłu?
- e) Znasz kreatywne rozwiązania, które pozwolą zmniejszyć koszt realizacji pomysłu?

Części składowe / Działania	Koszt działania	Środki finansowe i inne formy finansowania lub wkładu niefinansowego
Kampania informacyjna (plakaty na mieście, na uczelniach, komunikacji miejskiej oraz na stronach internetowych: gdynia.pl; LIS); wykorzystanie mediów społecznościowych	Ok. 500 zł	
Maile z informacjami o możliwości nawiązania współpracy w ramach nauki obywatelskiej wysłane do przedstawicieli akademii		Wkład własny
Spotkanie networkingowe (wprowadzenie do pomysłu na miasto; nawiązywanie kontaktów, dzielenie się doświadczeniami, poszukiwanie partnerów naukowych; wyjaśnienie wątpliwości)		Przestrzeń UrbanLab
Stworzenie serwisu internetowego z bazą danych o dostępnych projektach oraz umożliwiającego użytkownikom rejestrację i stworzenie własnego profilu, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, kontakt, jak również zawierającego niezbędne materiały (artykuły nt. nauki obywatelskiej, niezbędne linki oraz kodeks etyki dla naukowców profesjonalnych i obywatelskich)	Ok. 5000 zł	Pozyskanie wsparcia finansowego od instytucji wspierających rozwój nauki oraz społeczeństwa obywatelskiego, a także wsparcie z Urzędu Miasta Gdyni
Zamieszczenie informacji o programie na stronie lis.gdynia.pl oraz link do serwisu internetowego poświęconego nauce obywatelskiej w Gdyni		

10. ZAANGAŻOWANIE (ok. 100 słów):

- Jak chcesz i możesz pomóc w realizacji pomysłu? (np. wkład sponsorski, wolontariacki, własny, rzeczowy, crowdfunding, crowdsourcing, etc.)
- Kto jeszcze w mieście może wdrożyć lub wesprzeć pomysł/rozwiązanie?
- Jakie grupy osób w mieście mogą być potencjalnie zaangażowane w realizację pomysłu?
- Jak do nich dotrzeć i jak przekonać do zaangażowania w realizację?

a) Własne kontakty na Uniwersytecie Gdańskim, czas, wiedza naukowa (nauka obywatelska), organizowanie (pomoc przy organizowaniu) spotkań informacyjno-networkingowo-podsumowujących)

b) Laboratorium Innowacji Społecznych GA, UrbanLab, Urząd Miasta Gdyni

c) Centrum Edukacji Morskiej – Akwarium Morskie Gdynia, Centrum Nauki Experiment; koła pasjonatów i entuzjastów; potencjalnie każdy dysponujący wiedzą, chęcią i czasem.

d) Dotarcie do nich przez własne kontakty, grupy na Facebooku; prowadzenie kampanii informacyjnej.

11. REALIZACJA (ok. 100 słów)

- Kiedy i jak długo może działać rozwiązanie?
- Czy pomysł ma charakter jednorazowy, seryjny, ciągły, związany z porą roku i/lub jego realizacji uzależniona jest od innych warunków – jakich?

a) Projekt ten (budowa serwisu internetowego z bazą dostępnych projektów) można zacząć realizować po przeprowadzeniu kampanii informacyjnej, spotkania networkingowego w UrbanLabie oraz po uzyskaniu pewnej masy krytycznej potrzebnej do rozpoczęcia tego projektu (określona liczba chętnych do uczestnictwa ze strony naukowców profesjonalnych oraz obywatelskich).

b) Pomysł ten ma charakter ciągły, a jego realizacja uzależniona jest od chęci zaangażowania się stron w tego typu współpracę, jak również od rzetelnego opracowania poszczególnych projektów naukowych (umowy; podział obowiązków; kwestie finansowo-organizacyjne; etyka prowadzenia badań: zbieranie, analizowanie danych oraz ich udostępnianie; kwestie praw własności intelektualnej). O ile stworzenie infrastruktury realnej i wirtualnej nie powinno stanowić problemu, o

tyle odpowiednie nastawienie stron projektu (otwartość, elastyczność, entuzjazm) jest kluczowym warunkiem do powodzenia tej inicjatywy networkingowej.

12. **ZMIANA (ok. 100 słów)**

a) Jak Twój pomysł może zmienić Gdynię w obszarze rozwoju społeczeństwa obywatelskiego potencjale społeczności lokalnych do rozwiązywania problemów?

Dzięki możliwości uczestniczenia w projektach nauki obywatelskiej mogą pojawić się:

- silniejsza więź z otoczeniem społeczno-ekologicznym
- uważność na wyzwania stojące przed miastem (obserwacje, zbieranie danych, współuczestniczenie w procesie badawczym)
- większe poczucie odpowiedzialności za swoją społeczność (dzielenie się (często unikatową, niszową) wiedzą, czasem, umiejętnościami)
- kształtowanie umiejętności myślenia krytycznego w stosunku do procesu badawczego, zarządzania danymi, podmiotowości i partnerstwa w badaniach
- większe poczucie sprawczości wśród uczestników i wpływu na prowadzoną politykę, co może się przełożyć na legitymizację działań różnych podmiotów w mieście (akceptację proponowanych przez władze i podmioty biznesowe rozwiązań)
- informowanie społeczności miejskiej o wynikach projektów oraz promowanie tego typu współpracy (bycie ambasadorami nauki obywatelskiej)
- możliwość wykorzystania tego rodzaju współpracy w sytuacji kryzysu zdrowia publicznego, występowania różnych zagrożeń, w tym pandemii.

POMYSŁODAWCZYNI: Marta Skorek